

۱۰

رکورد بازدید ویدئوی فارسی با یک موزیک ویدئو شکست محسن یگانه بطور به اینجا رسید؟

مرد صدمیلیونی!

پیشنهادهایی برای افزایش میزان کتابخوانی در کودکان در روزگاری که خواندن باید یکی از دغدغه‌های اصلی خانواده‌ها باشد

بازگشت به کتاب

داوران دیجیتال آرت «هنر زنده‌است» معرفی شدند

۱۱

فرهنگ

چهارشنبه ۱۷ دی ۱۳۹۹ :: شماره ۵۸۴۸

ماجرای فریب خوردن لطفی و دولت‌آبادی

۱۷ دی زانروز محمدرضا لطفی است

در زندگی ۶۸ساله زنده‌یاد محمدرضا لطفی نام‌های بسیاری آمد و شد داشته‌اند. نام‌هایی که در فضای موسیقی فعالیت می‌کرده‌اند تا حدی طبیعی است که در کارنامه لطفی و در بین دوستان او حضور داشته باشند اما حضور برخی نام‌های دیگر که در فضاهای دیگر هنری فعالیت داشتند، در این کارنامه احتمالاً جالب‌تر باشد. ازجمله این نام‌ها می‌توان به محمود دولت‌آبادی اشاره کرد که دوستی دیرینه‌ای با لطفی داشت. خود دولت‌آبادی درباره دوستی‌اش با لطفی چنین گفته است: «ما در عالم رفاقت گفت‌وگوهای لطفی را با خودمان با سازی که می‌نواخت درک کردیم. یعنی جمعی بودیم که این شانس را داشتیم که با ساز لطفی همراه باشیم و شب‌های خاطره‌انگیزی را با محمدرضا لطفی و سازش بگذرانیم.»

دولت‌آبادی خاطره ساخت اثری مشترک نیز با لطفی دارد که این اتفاق را بسیار تاسف‌برانگیز می‌داند. ماجرای این اثر چنین است: «زمانی با محمدرضا لطفی در شهر زوربخ بودیم که ناشر مجلد نخست کتاب من در زوربخ، وقتی رفاقت بالای من و محمدرضا لطفی را بهم دید، گفت بیایید برویم استودیو و لطفی ساز بزند و تو هم قطعاتی از این کتاب را بخوانی. از آنجا که لطفی همیشه رفیق‌باز بود، اینجا فریب این رفیق را خوردا! خلاصه طی بعدازظهر دو روز، محمدرضا لطفی سه ساعت بداهه نواخت و من هم در کنارش بداهه خواندم. در نهایت پس از مدتی من آدم ایران و وضعیت اقتصادی نویسندگی مشغع شد و برای لطفی نوشتم یک بخش‌هایی از آن کار مشترک که در زوربخ ضبط کردیم را برابم بفرست که در ایران منتشر کنم و در کنارش یک یادداشت موافقت خودت هم را هم بفرستی. لطفی یادداشت را فرستاد و یک قسمت از کتاب را هم برابم فرستاد که من در تماسی به او گفتم: چه شد، ما چندین ساعت با هم ساز زدیم و خواندیم، پس آن آثار چه شد، که لطفی هم به من گفت: این آقا (ناشر) انگار آب شده رفته توی زمین و در واقع گم شده.» و البته بعدها من شنیدم این فرد در هندوستان دیده شده!» البته این دو باز هم با یکدیگر همکاری کرده‌اند. بعدها لطفی با بداهه‌نوازی‌تار و محمود دولت‌آبادی با بداهه‌خوانی رمان سترگ کلیدر اثر مشترکی را خلق کردند که به گفته محمود دولت‌آبادی، متن بازخوانی‌شده این رمان، از اوایل سال ۱۳۸۳ برای کسب مجوز از سوی نشر ثالث به وزارت ارشاد رفته بود اما سرانجام به گفته محمود دولت‌آبادی، این اثر مجوز نشر دریافت نکرده و منتشر نشده است.

کیوان امجدیان

دبیر ادبیات و هنر

امسال اتفاقات عجیب و البته خوبی در جشنواره فجر دارد می‌افتد. یکی اعلام دو پردیس ملت و برج میلاد برای نمایش اهالی رسانه و دیگری اعلام همه فیلم‌های متقاضی شرکت در این دوره. امسال بی‌هیچ حرف و حدیثی هر دو گزینه ملت و میلاد از همان آغاز وبی‌هیچ پیشنهاد رای‌گیری به عنوان دو کاخ رسانه اعلام شد. از سوی دیگر همیشه یکی از مطالبه‌های اهالی رسانه اعلام همه فیلم‌های متقاضی شرکت در جشنواره بود. درخواستی که البته منطق داشت و معقول هم بود. این‌که رسانه‌ها باید برآوردی کلی از وضعیت فیلم‌ها داشته باشند و بدانند چه فیلم‌هایی ساخته شده و کدام فیلم‌ها آنقدر خود را درست و کامل دیده‌اند که برای حضور در جشنواره فیلم فجر اعلام آمادگی کنند. اما در پاسخ به این مطالبه معقول، مدیران جشنواره دلیلی داشتند که البته آن هم انسانی بود. مدیران جشنواره معتقد بودند که اگر همه فیلم‌های متقاضی را اعلام کنیم با توجه به این‌که تنها تعداد محدودی از فیلم‌ها انتخاب شده و بخش عمده فیلم‌ها از سوی هیات انتخاب کنار گذاشته می‌شوند، این اتفاق برای

فیلم‌های رد شده ممکن است هم درگیشه باعث ضرر و زیان شود و هم به لحاظ روانی فضایی منفی علیه آن فیلم‌ها ایجاد کند. با وجود این امسال یک اتفاق مهم افتاد. به دلیل شرایط خاص جامعه به لحاظ سلامتی و گسترش بیماری کرونا، فیلم‌ها بسیار کمتر از سال‌های قبل ساخته شدو کار به جایی رسید که وقتی خبر ساخت تمام فیلم‌ها را کنار هم می‌گذاشتی به این نتیجه می‌رسیدی که دست بالا امسال ۳۰ فیلم برای حضور در جشنواره ساخته خواهد شد. در همین روزنامه هم حدود یک ماه قبل در گزارشی اسامی فیلم‌های امسال را یکی‌یکی آوردیم و عدد آنها به زحمت از ۳۰ می‌گذشت.

وقتی طباطبایی‌نژاد در نشست خبری جشنواره امسال - که آن هم به صورت مجازی برگزار شد - اعلام کرد که امسال هیات انتخاب نداریم همه ذهن‌ها به این سمت رفت که لابد به دلیل تعداد پایین فیلم‌ها همه متقاضیان شرکت در جشنواره یک‌جادر جشنواره حاضر خواهند بود و طبیعی است که دیگر نه نیازی به انتخاب است و نه هیات انتخاب.

با این همه اعلام جدول فیلم‌های متقاضی شرکت در جشنواره همه را شگفت‌زده کرد و تمام معادلات را به هم ریخت. تقاضای ۱۱۰ فیلم برای شرکت در جشنواره، ۱۱۰ فیلم یعنی حدود ۸۰ فیلم بیشتر از آنچه اغلب اهالی

بود که تأیید نشد و تغییر کرد.

بزرگ‌دو فیلم «**امامان**» و «**بچه‌گرگ‌های دره سیب**» را در کارنامه دارد و به نظر می‌رسد به همان سیاست حمایت از جوانان فیلم اولی و متفاوت‌ساز ادامه می‌دهد. «**گیجگاه**» نوستالژی دهه ۶۰ است با بازیگران دهه ۶۰ از جمشید هاشم‌پور تا حسن رضایی و... «**رمانتیسیم عماد و طوبی**» اثر پسر مهدی صباغزاده است که با ایتالیا ایتالیا توانست مخاطبان زیادی به دست آورد. الناز حبیبی و علی انصاریان در فیلم او ایفای نقش کرده‌اند. «**صحنه زنی**» را امجد رضایا با تهیه‌کرده است. او سال‌ها جزو هیات انتخاب و داوران بوده و به نظر می‌رسد این فیلمش با هر کیفیتی یک‌راست به جشنواره خواهد رفت. «**افسانه آدمیزاد و غول چراغ جادو**» را حبیب احمدزاده نویسنده داستان‌های دفاع مقدسی تهیه و کارگردانی کرده است. «**طران**» را اناپاک نادری بازیگر و کارگردان تئاتر تهیه کرده است.

«**پدو**» درباره روزهای اول جنگ آبادان و مقاومت مردم است. کار قبلی جعفری فیلم ۲۳ نفر است. «**مجنون**» خروج ساخته کیارش اسدی‌زاده است. او پیشتر سریال کرگدن و فیلم‌های شکاف و گس را ساخته است.

رسانه خبر داشتند. روی همین حساب هم گمانه‌زنی‌هاو شبهه‌افکنی‌ها شروع شد. این‌که تعدادی از این فیلم‌ها هنوز فقط در حد ایده هستند و کلید نخورده‌اند، این‌که بسیاری از این فیلم‌ها تله‌فیلم‌های ضعیفی هستند که صرفاً به صورت ویدئویی ساخته شده‌اند یا حتی این‌که اصلاً بعضی از آنها وجود خارجی ندارند و... و سوال‌هایی مثل این‌که چطور در این شرایط بعضی تهیه‌کنندگان هر کدام سه چهار فیلم تولید کرده‌اند، چطور با وجود شرایط کرناوی و منع تردد و ممانعت از جمع‌شدن گروه‌ها و بیماری‌هایی که گریبان اهالی هنر و بازیگران و کارگردانان را گرفت و هزار و یک دلیل دیگر، ۱۱۰ فیلم ساخته شده است. چطور هیچ‌کس اسم بعضی از این فیلم‌ها و حتی عوامالش را نشنیده و با توجه به عدم اکران و بسته‌بودن سینما و در نتیجه زیانده‌بودن ساخت فیلم‌ها چطور سینماگران حاضر شده‌اند ۱۱۰ فیلم بسازند؟ چطور بعضی‌ها اینقدر با اعتماد به نفس ریسک کرده و حتی چهار فیلم را تهیه کرده‌اند و... با این وجود تمام این سوالات و شبهه‌ها صرفاً در حد حرف‌هایی بی‌سند و مدرک است که در فضای مجازی مطرح می‌شود و لابد جشنواره وقتی فهرست ۱۱۰ فیلم را منتشر کرده آنقدر دستش پر بوده که آن را رسماً اعلام کند و روی آن تأکید هم داشته باشد و اما چند نکته جالب درباره لیست فیلم‌های اعلام شده:

«**هرماس**» را بوذر پورمحمدی، برادر اصغر پورمحمدی تهیه کرده است. «**زالاوا**» اولین فیلم ارسلان امیری است. امیری همسر سینما تهیه‌کرده و امیر پورکیان کارگردان سریال ممنوعه آن را ساخته است. «**خورشید آن ماه**» اولین ساخته ستاره اسکندری بازیگر سینما و تلویزیون است. «**تروا**» را یوسف منصوری تهیه کرده است. منصوری تهیه‌کننده سابق برنامه هفت بود. «**زالاوا**» اولین فیلم ارسلان امیری است. امیری همسر سینما تهیه‌کرده است که پیشتر فیلمنامه فیلم‌های او را می‌نوشت و حالا به صورت مستقل فیلم را ساخته است. در این فیلم نوید پورفرج ایفای نقش کرده است. «**چپ راست**» را حامد محمدی، پسر منوچهر محمدی ساخته و مثل فیلم‌های قبلی‌اش اکسیدان و چهار انگشت کم‌دی است. در این فیلم پیمان قاسمخانی و رامبد جوان نقش دو نفر اصولگر و اصلاح‌طلب را بازی می‌کنند.

محمدرضا شرفی‌نیا هم امسال فیلم تهیه کرده است. بامزه اینجاست که این فیلم هم از نامش پیداست که مثل آثار قبلی او است که در آنها ایفای نقش کرده: عروس خیابان فرشته.

ادامه در صفحه ۱۰

همه غایبان جشنواره

اصغر فرهادی و داریوش مهرجویی بزرگ‌ترین غایبان جشنواره فجر سی و نهم هستند. فرهادی بعد از «جدایی نادر از سیمین» فیلم‌هایش رادر جشنواره کن رونمایی می‌کند و احتمال قریب به یقین برای «قهرمان» هم چنین برنامه‌ای دارد.

مهرجویی اما هیچ‌گاه رابطه بدی با جشنواره فجر نداشت و نمی‌توان برخورد‌های بنیاد فارابی با فیلم «لامینور» را در غیبت دوساله کارگردان «هامون» در جشنواره فجر بی‌تاثیر دانست.

وحید جلیلوند دیگر غایب بزرگ جشنواره امسال است. «شب، داخلی، دیوار» به دلیل توقف‌ها و طولانی‌شدن فیلمبرداری به جشنواره فجر نرسید و احتمالاً پیش از جشنواره سال آینده در یک جشنواره جهانی رونمایی می‌شود و همین مساله ممکن است حضورش در جشنواره فجر سال بعد را هم منتفی کند. غافلگیری فهرست اما غیبت شهرام مکرری بود. مانع قانونی «جنایت بی‌دقت» بعد از موفقیت در جشنواره‌های ونیز و شیکاگو برای حضور در جشنواره فجر برداشته شده بود اما مکرری ترجیح داد فیلمش را به جشنواره فجر ندهد. شهرام مکرری روز گذشته گفته بود فیلم‌هایش با سلیقه حاکم با جشنواره فجر در این سال‌ها همخوانی نداشته است «مجنوریم» و «دشت خاموش» و دو فیلمی هستند که به شکل عجیبی سال گذشته توسط هیات انتخاب رد شدند اما بلافاصله در جشنواره‌های معتبر جهانی پذیرفته شدند. جشنواره فجر اما حاضر نشد مانع قانونی حضور این فیلم‌ها را بردارد تا رما درمیشیان و احمد بهرامی هم فرم پر نکنند.

«بندربند» منیژه حکمت، «اورگا» سحر مصیبی و «جوجه تیغی» مستانه مهاجر دیگر فیلم‌های مطرحی هستند که فرم جشنواره را پر نکردند و هنوز علت غیبت‌شان مشخص نیست.

چند نکته

نوروزبیکگی از تهیه‌کننده های پرکار امسال است که فیلم‌های روشن، بی همه چیز، آهنگ دو نفره و آهو را به جشنواره فرستاده است. امسال و در این دوره از جشنواره از فهرست ۱۱۰ فیلم اعلام شده حدود ۱۰ کارگردان قدیمی‌تر یا شاخص حضور دارند و اغلب فیلمسازان جوان هستند. با این اوصاف امسال احتمالاً بخش نگاه نو در جشنواره نخواهیم داشت.

بیش از ۵۰ فیلم از فیلم‌های جشنواره از فیلم‌های کم‌دی بز و یکوبی و کم ارزش یا فیلم‌هایی هستند که حتی در صورت باز شدن سینما موفق نمی‌شوند رنگ پرده را ببینند. امسال حتی کارگردان جدی‌سازی مثل مهدویان هم به فکر ساخت فیلم کم‌دی افتاده است و شیشلیک را ساخته است. جمشید هاشم‌پور از بازیگران پرکار امسال است و پنج فیلم را در کارنامه دارد. او در شیشلیک مهدویان هم ایفای نقش کرده است. لب خط، برای مرجان، روز ششم، گیجگاه هم چهار فیلم دیگر او هستند.